

Nevndarformaðurin í Føroya Banka:

Bankin er farin úr einari grøv í aðra

Í áttatiárunum bar alt til. Nú er tað næstan sum um einki ber til. Alt er farið í baklås. Bankin er farin úr einari grøv í aðra.

- Men nú er at koma upp úr aftur grøvini, sigur Jóhan Páll Joensen, nevndarformaður í Føroya Banka. Eftir aðalfundin mikukvöldið tosaðu vit við hann um m.a., hví bankin er so ómøguligur at fáast við hjá vinnulívsmonnum, sum vilja hava fígging.

ÁKI BERTHOLDSEN

-Tað skuldi verið fleiri bankar í Føroyum. Tá ið umstøðurnar verða vanligar aftur, er avgjørt neyðugt at fáa kapping aftur í fíggingarverðini.

- Tann, sum hevur hug at læna og gera fløgur, má hava meiri enn ein møguleika.

Johan Páll Joensen, nevndarformaður í Føroya Banka heldur tó ikki, at bankin skal fara í tvingingar aftur.

- Men sparikassin er kominn undir somu treytir sum bankin og tað er avgjørt ein uppgáva hjá honum at koma meiri uppi vinnulívið, sigur hann.

Hann ivast heldur ikki í, at Sparikassin fer at taka hesa uppgávuna í álvara og kemur meiri uppi vinnulívið.

Eftir aðalfundin mikukvöldið hittu vit formannin í bankanevndini á málið um leyst og fast í bankanum.

Vit settu honum nakrar spurningar, sum fólk leggja innibrend við, eftir at ernir bankamenn herfyri kunngjordi besta ársúrslitið í nógv ár.

Bankin hevði 150 milliónir í yvirskoti í fjór Eginpeningurin er heilar 458 milliónir.

Solvensprosentin er 21,8 afturimóti teimum átta, sum bankalógin krevur. Tvs, at eginpeningurin er 21,8% av samlaðu ognunum.

Úr einari grøv í hina

Men hvussu ber tað so til, at bankin er so trekur at veita vinnulívinum lán, tá ið hann er um at flóta yvir av pengum?

Johan Páll Joensen sigur, at vit enn ikki eru komnir

yvir skelkin, vit finga svarta oktoberdagin í 1992.

Tá fór alt í baklås og tað er ikki loysnað enn.

- Tað gamla hevur verið, at fólk hava brúkt bankan at fígga vinnulívið, men Sparikassan at goyma pengarnar í.

- Tað eru nógv enn, sum halda, at bankin skal fígga teimum vinnulívið, men at tey skulu goyma sína uppsparing í Sparikassanum.

Tað er ein grund fyri, at bankin heldur aftur.

Hann vátar tí eisini, at avleiðingin hevur verið, at vinnulívsment, eisini stórir eru farnir úr bankanum, í sparikassan.

- Men eg haldi, at tað eru eisini onnur viðurkifti, sum gera seg galdandi.

- Vanliga fatanin millum fólk er, at bankarnir høvdu høvuðsábyrgdina av kreppuni. Tí er bankin kanska í

so bangin fyri at sleppa pengunum nú. Vit eru farnir sálarliga í baklås fyri ikki aftur at koma í tað orð, at vit oysa pengarnar í alt møguligt, sum ongin botnur er í.

- Eg eri slett ikki ósamdir í, at vit eru farnir úr einari grøv í aðra. Men spurningurin er, um ikki hetta hevur verið tað rætta, til vit hava fingið luftina aftur.

- Men so er at koma upp úr grøvini aftur og tað koma vit. Men tað er ein „prosess“, sum tekur sína tíð.

Men nakað heilt annað er, at bankin hevur nógv færri vinnulívsætlanir at taka støðu til enn sjónvarpið, útvarpið og bláðini geva fólk fatan av.

- Men bankin skal ikki fígga vinnulív, bara fyri at fígga. Aetlanirnar skulu hava botn. Og tað eru fáar

aetlanir í hesum døgum á okkara bordi, sum bankin heldur, eru burðardyggar.

- Jú, vit eru ógvuliga varin. Nevndarformaðurin í Føroya banka sigur, at teir brúka hesa tíðina at byggja upp ein sterkan banka og ein politikk, sum ger, at bankin ikki missur pening óneyðugt.

ein stórir biti

Ein tann allarstørsta avbjóðingin, føroyska samfelagið nakrantíð hevur havt, er oljuvinnan. Hvussu ætlar bankin at fyrhalda sær í oljuvinnuni?

- Eg eri bangin fyri, at tað verður ein „alvorligur“ biti hjá bankanum, sigur Johan Páll.

Oljuvinnan er ikki nakað, tey ganga og hugsa so nógv um í bankanum, tí nevndarformaðurin væntar ikki, at bankin verður førur fyri at gera seg galdandi har.

- Tosa vit um oljuvinnuna, eru vanligu so nógvir pengar uppi, at eg ivist í, um bankin er til reiðar til tað, tí tað setir krev til partapeningin. Har vera vit við undirlutan.

Bankin arbeiðir heldur ikki við ætlanum um at ganga saman við øðrum bankum um at fígga oljuvinnuna.

- Men vit standa til reiðar til ætlanir í oljuvinnuni, sum ikki eru stórir, enn bankin klárar.

Betri hjá bankanum enn landinum

Ein uppslitid orðafelli í áttatiárunum var, at bankin er ein spegilsmynd av samfelagnum. Árið í fjór var framúr hjá bankanum. Gekk tað líka væl hjá samfelagnum?

- Tað vil eg ikki siga. Eg haldi, at tað hevur gingið bankanum betur, enn tað

- Tað eru enn fólk, sum halda, at tey skulu læna pengar í bankanum, men goyma pengar í sparikassanum.

- Bankin hevur brent seg so illa, at vit hava fingið ein hvøkk, sum er ringur at vinna á.

- Tí eri eg ikki ósamdir við tey, sum halda, at vit mestsum farnir í baklås, sigur nevndarformaðurin í Føroya Banka, Johan Páll Joensen.

hefur gingið samfelagnum, hóast ávis framgongd er at hóma.

- Men vit hava eisini brúk fyri, at tað gongur bankanum gott. Vit hava brúk fyri einum sterkum banka, sum klárar at standa ímóti einum vinnulívi, sum er so veikt, at nógv av tí skal hava almennan studning fyri at klára seg.

- Hetta er eisini ein grund til, at bankin hevur hugsað nógv um at byggja upp eina stóra eiginogn og at úrslitið er betri enn støðan í samfelagnum annars kundi bent á.

- Eingin veit av, fyrrrenn vit standa í trupulleikum.

- Skuldi marknaðarkreftirnar rátt, man vera heilt tætt við, at øll fiskivinnan og alivinnan for á heysin. Hon verður hildin á lívi við almennum studningi.

Bankin aftur á privatat hendur

Annars heldur Johan Páll Joensen, at tað er bara ein spurningur um tíð, áðrenn Føroya Banki aftur eigur at fara á privatat hendur.

- Hálvalmennir bankar hoyra ikki heima í einum frælslyntum samfelag, sigur hann.

- Ikki tí, Johan Páll vísir aftur, at bankin hevði verið ríkin øðrvísi enn hann er hesi seinastu árin, um hann var á privatat hondum.

- Bankin er væl ríkin og kundi ikki verið ríkin betri.

Nevndin hevði ikki borið seg øðrvísi at, um bankin var privatat. Vit hava ríkið bankan við ábyrgd fyri partaeigarunum, sum nevndin fyri einum og hvørjum øðrum partafelag, sigur Joh-

Framhald á síðu 16

